

Forslag:

Den norske Forfatterforening trekker sin tilslutning til oppropet av 25.6.

Begrunnelse:

Den 25. juni ble det fra organisasjonen Norske Dansekunstnere sendt et innspillsdokument til Ytringsfrihetskommisjonen angående dens arbeid og oppgaver, med kopi til departementet.

Det er lenke til dokumentet her: <https://s3.eu-west-1.amazonaws.com/norskedansekunstnere/vedlegg/Norske-Dansekunstnere-Innspill-Ytringsfrihetskommisjonen-25juni2021.pdf>

I dette innspillsdokumentet, som vi vil anbefale medlemmene i Forfatterforeningen å gjøre seg kjent med før de går til avstemning, fremsettes det udokumenterte påstander om navngitte medlemmer av Ytringsfrihetskommisjonen (Anki Gerhardsen, Shabana Rehman og Mímir Kristjánsson). Det refereres mot slutten spesifikt til en samling kommisjonen hadde i Drammen to dager tidligere (23.6.), og hendelser som skal ha funnet sted der. Dokumentet stiller seg sterkt kritisk til at den såkalte «sløseriombudsmannen» (Are Sjøberg) var invitert, noe flere kunstnere skal ha funnet ubehagelig. Det vises til at «sløseriombudsmannen» er motstander av offentlig støtte til kunst og er tilhenger av et bestemt politisk parti. Det påstås at hans Facebook-side er arnested for holdninger som fører til hets og trusler mot bestemte grupper, uten at dette er dokumentert. Med denne bakgrunn retter dokumentet en advarende pekefinger mot Ytringsfrihetskommisjonen og tar til orde for scenenekt for «sløseriombudsmannen».

Samme dag, den 25. juni, sendes et kortfattet og mer generelt formulert støtteopprop til Ytringsfrihetskommisjonen. Det er skrevet under av femten av organisasjonene i det såkalte Kunstnernettverket, herunder Den norske Forfatterforening. Oppropet viser i mer generelle ordelag til vanskelighetene kunstnere fra utsatte grupper opplever, men går deretter over til å omtale det samme evenementet i Drammen. Det har ikke lyktes å bringe på det rene hvem som har ført oppropet i pennen eller hvem som tok initiativ til det, annet enn at det oppsto i Kunstnernettverket.

Det er lenke til oppropet her: <https://forfatterforeningen.no/artikkel/dnf-stotter-opprom-kunstneres-ytringsfrihet/>

Det er nærliggende å lese oppropet som en støtte til den virkelighetsbeskrivelse, de påstandene og de kravene som fremsettes i innspillsdokumentet fra Norske Dansekunstnere. Både sammenfallet i dato samt den spesifikke henvisningen til seansen i Drammen tyder på dette. Dette vil i tilfelle si at Den norske Forfatterforenings ledelse har underskrevet et opprop som støtter et dokument som tar til orde for såkalt scenenekt for en spesifikk person på bakgrunn av hans meninger og politiske tilknytning. Det er i strid med Forfatterforeningens formål og tradisjoner.

Ledelsen i Forfatterforeningen har i tiden etterpå brukt adskillig krefter og spalteplass på å bedyre at det ikke er noen sammenheng mellom de to dokumentene, og at støtten til oppropet bare var tenkt som allmenn en støtte til oppropets generelle budskap, som er antirasistisk, noe som de færreste vil være uenig i at man skal støtte.

Imidlertid kan man ikke gi betinget støtte til et opprop, eller bare støtte deler av det. Oppropet fremstår heller ikke som generelt, men konkret knyttet til innspillsdokumentet og til én bestemt sak som er hovedtema der. At Forfatterforeningens ga sin tilslutning, er derfor svært uheldig. Det har ført til mange protester og én utmeldelse av Forfatterforeningen fra et mangeårig medlem.

Foreningens medlem Jan Inge Sørbø, som selv er medlem i Ytringsfrihetskommisjonen, fremsetter sitt syn i et brev til ledelsen i Forfatterforeningen. Han skriver bl.a.:

Det er vanskeleg å kjenne att dette biletet av arbeidet i kommisjonen, der nettopp problemet med hatefulle ytringar, truslar og netthets er eit sentralt tema, som vi ikkje er ferdige med å diskutera. Men så viser det seg at oppropet ikkje byggjer på eit studium av kommisjonens arbeid, men på ei spesiell hending, der Are Sjøberg («sløseriombudsmannen») vart invitert til eit innspelsmøte. (...)

Dermed handlar oppropet ikkje lenger om den generelle ivaretakinga av utsette kunstnarar, men om val av strategi i møte med ubehagelege ytringar. Aktørane bak oppropet vil at vi skal nekta scene til slike ytrarar. Kommisjonen er på si side opptekne av å gje stemme til så mange som mogeleg, men også sørgja for at det blir gitt tydelege motstemmer og korreksjonar til urimelege ytringar. Grensene for dette ligg i lovgjevinga, der truslar og visse typer hatefulle ytringar ikkje er verna av lova. Vi støtter Sørbø's syn. Sørbø's brev finner du på samme side som oppropet.

Vi mener videre at det er uheldig at ledelsen i foreningen ikke trakk støtten til oppropet straks det ble klart hvordan dette kan leses (Oversetterforeningen trakk sin støtte nokså umiddelbart). Ledelsen i Forfatterforeningen har selv innrømmet og beklaget at den «ikke fullt ut forstod konteksten støtteskrivet ville bli lest inn i.» Allikevel velger ledelsen å stå på sitt.

Foreningens ledelse skal virke samlende, ikke splittende. Det er derfor ytterligere uheldig at dette skal gjøres til gjenstand for en avstemning. Når nå ledelsen allikevel har valgt en slik prosedyre, har vi hermed fremsatt et motforslag og gitt vår begrunnelse. Vi håper medlemmene vil sette seg inn i de dokumentene det er lenket til her, og stemme for at Den norske Forfatterforening trekker sin tilslutning til oppropet.

Ingvar Ambjørnsen
Lars Saabye Christensen
Torgrim Eggen
Maria Kjos Fonn
Erik Fosnes Hansen

Vigdis Hjorth
Erlend Loe
Trude Marstein
Morten Harry Olsen
Ole Robert Sunde
Helene Uri